

EUSKAL KULTUR ERAKUNDEA

INSTITUT CULTUREL BASQUE

Château Lota Jauregia - 64480 Ustaritz - Uztaritze
Tél. 05 59 93 25 25 - Fax. 05 59 93 06 84 - eke@wanadoo.fr

Lehen gehigarria

EUSKAL ONDAREAREN BATZORDE IRAUNKORRA

1994eko apirilaren 2an, ipar Euskal Herriko museogintzari buruz egin bilkuraren ondotik, Euskal Kultur Erakundeko Euskal Ondareari Buruzko Batzorde Iraunkorrak idazki hau agertarazten du.

Lehenik, batzordeak hauxe ohartarazi nahi du :

- a) Ipar Euskal Herriko museogintzari buruz daramazkigun gogoetak giro kezkarri batean hasten dira. Hain xuxen, sei urte egin du aurten Euskal Erakustokia hetsirik dagoela eta, denbora berean, ikusten da, Lapurdi, Nafarroa-Beherea eta Zuberoako probintzietan, konzertaziorik gabe, museogintzari lotuak diren proiektuak burrustan sortzen ari direla.
- b) Batzordeak azpimarratu nahi du Euskal Herria ez delà erreserba batean mugatzen ahal. Erakustoki bilakatua den Herri bat ezin da gehiago mintza hiltorian delakotz. Aldiz Euskal Herriak nahi duena da gaurkotasunean bizitzea, geroa hobeki segurtatzeko (horretarako ikus Euskal Herria 2010 azterketa lanaren emaitzak).
- c) Bestalde, oroitaz dezagun funtsezko ondare politika baten eramaiteak eskatzen duela, lehenbizikorik, lekuko jendeak ondare hori berreskura dezan. Hau oinarritzko baldintza da nahi bada egiazko harremanak sor daitezen eta jendeak proiektu horiek beregana ditzan. Giro horretan bakarrik du museoak zor zaion tokia aurkituko. Museoak Euskal Herri honetako indar sortzaileen zerbitzurako izan behar du.

EUSKAL KULTUR ERAKUNDEA

INSTITUT CULTUREL BASQUE

Château Lota Jauregia - 64480 Ustaritz - Uztaritze
Tél. 05 59 93 25 25 - Fax. 05 59 93 06 84 - eke@wanadoo.fr

Ondorioz, museogintzari dagokienez, batzordeak hauxe dio :

A / Epe laburrean :

1/ Alor horretatik dabiltzanak edo gai horrek hunkitzen dituen guziak mahai baten inguruan jarri behar dute, euskal ondarea eta bereziki museogintzari buruz politika zintzo baten finkatzeko. Elgar adituz, proiektuak luzara pentsa daitezke, beren artean batasun bat bilatuz, ez eta bakarrik dudazkoak litezkeen ondorio ekonomikoer pentsatuz.

2/ Den estatuan ere, Euskal Erakustokiak, instituzio gisa berpiztu behar du :
- obretan izaiteak ez du, ez dokumentuen, ez artxiboen erabilpena trabatu behar;
- gero eta arrakasta gehiago duen "Argitu" zerbitzu edukatiboaren lanak sustatu eta indartu behar du ;
- museo-proiektuaz eta obra-lanen aitzinamenduaz jakinean atxikia izan behar du jendetza zabalenak ;

3/ Esku pribatu edo publikoetan diren bildumen kondaketa eta identifikazio zehatza egin behar da.

Urrats hau oinarritzkoa da norabide bat duen museogintza moderno bat eraikitzerakoan.

B / Epe luzeagoan : Euskal Erakustokiak berrideki behar du, ezin berexkor diren 3 helburu hauek beteko dituelarik :

1/ Euskal Erakustokia, Euskal Ondarearen argi-dorre
- Akitania-Pirineo aldeko biziaren lekuko bai Euskal Herrian, bai Akitanian, bai nazioartean ;
- ondare materialearen beiratzaille ;
- ikerkuntzaren laguntzaile ;
- hedapen eta hezkuntzaren sustatzaile.

2/ Euskal Erakustokia, Ipar Euskal Herriko museogintzaren zubi-buru
Euskal Erakustokia sortu zenean, Euskal Herriaren seinale azkar bat izaiteko asmoa zuen.

Denbora haietan, Boissel Komandanteak zuen, borondate on eta jakintsun batzueri esker, Baionako hiria lagundu proiektu horren gauzatzen. Ez dugu Baionako hiria sekulan aski eskertuko proiektu hori bururaino eramanez.

EUSKAL KULTUR ERAKUNDEA INSTITUT CULTUREL BASQUE

Château Lota Jauregia - 64480 Ustaritz - Uztaritze
Tél. 05 59 93 25 25 - Fax. 05 59 93 06 84 - eke@wanadoo.fr

Mende bâtez Euskal Herriaren irudia aldatu da. Euskal Herriari buruzko ixtudioek urrats haundia egin dute. „Museo“ konzeptua bera erreberitu eta gaurkotu da. Gaurko museoa ez da bakarrik gauzak aterbetzen dituen eremu hetsi bat ; gaurko museoa bizia eta ezagupenari idekia da.

Hortakotz, Euskal Erakustokiak bide-kurutze bat izan behar du. Bide-kurutze horretarik abia eta zabal litaik, ipar Euskal Herri osoan, museo ttipiagoz eginikako sare bat, hauetarik bakoitxak bere ingurumenari egokia den gai bat erabil lezakelarik.

Horrela, Euskal Erakustokiak denbora berean junta eta hedaaraz lezazke Euskal Herriko indar biziak eta bereziki barnekaldekoak.

3/ Euskal Erakustokia : bildumen zurkaintz zientifikoa.

Sortuz geroz, Euskal Erakustokia Baionako hiriarena da.

Baionako hiriarena da ère Bonnat erakustokia. Bâta eta bestearen konpetentzia zientifikoak batetaratuz, ahalak balitezke hor ipar Euskal Herriko museo-adar guzien bildumak hurbiletik segitzeko. Antolaketa berri honek, dudarik gabe, Euskal Erakustokiaren eragina zabal eta azkar lezake.

Europatik etorri diru laguntza batzu direla medio, ainitz eztabadatzen gaur Euskal Erakustokiaren proiektu berria kultur saileko erakunde publiko baten sorkuntzari lotzea. Erakunde hau egungo eta biharko Euskal Herriaren zerbitzurako lan tresna beharrezkoa litzateke.